

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VI. Argumenta contendentia non posse aliquid indivisibile produci in
tempore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

*Punctum
aeris frigi-
dis in tem-
pore destrui-
tur.*

idem est de destructione unionis tertii vel quarti gradus frigoris, quæ scilicet eodem tempore destruitur, quo pars frigoris, & hæc eodem tempore definit, quo pars caloris inducitur; ergo fatendum est aliquid indivisibile posse produci successivè, seu in tempore. Confirmatur: nihil frequentius quàm ut dicatur aliquid durasse vel durare per unicum solum instans, sed quod per unicum solum instans durat, necessariò perit in tempore, ergo.

*V.
Ubiatio hæc
producitur
successivè,
successione
extrinsecâ,
non intrin-
secâ.*

*Destruitur
ubiatio illa
simultanè
ex parte sui,
non ex parte
temporis.*

*VI.
Aliud est,
rem aliquid
produci suc-
cessivè ex
parte tem-
poris, aliud
ex parte sui.*

V. Quando itaque dicitur ubiatio illa, & quidquid indivisibile producitur in tempore, producitur successivè, distingo: producitur successivè successione extrinsecâ, seu ex parte tēporis, concedo; successione intrinsecâ, seu ex parte sui, nego; hæc autem sola successio est, quæ requirit plures partes rei producendæ: alia enim solum eas requirit ex parte temporis. Res ergo hæc producitur & successivè & simultanè; successivè ex parte temporis, cum in productione correspondeat alicui parti temporis; simultanè, ex parte sui, non tamen instantaneè: hoc enim sonat rem illam in productione correspondere unico instanti temporis.

VI. Cùm ergo dicitur, res illa producitur in tempore; ergo non simul, semper distingui debet consequens; ergo non simul ex parte temporis, concedo consequentiam; ex parte sui, nego: cùm etiam in se nullas habeat partes, necessariò ex parte sui produci debet simul. Et eodem modo respondere tenentur adversarii in destructione instantis, quam fatentur fieri in tempore: pari enim ratione arguere quis posset, quod destruitur in tempore destruitur successivè, quod autem successivè destruitur, ita destrui debet, ut pars pereat post partem; ergo instans habere debet partes: solvere proinde hic ipsi debent suum argumentum.

SECTIO SEXTA.

*Argumenta contententia non posse ali-
quid indivisibile produci in
tempore.*

*I.
Res per acci-
dens suc-
cessiva po-
test produci
simul, non
res successi-
va essentia-
liter.*

*II.
Aliud est de
productione
rei indivisi-
bilis, ex par-
te spatii, &
ex parte tē-
poris.*

I. OBJICIES primò: Si res permanens, & indivisibilis, ut punctum, ubiatio, Angelus, &c. produci possint in tempore & successivè; ergo & res successiva produci poterit simul, & in instanti; ergo diversæ partes temporis poterunt simul poni à parte rei. Distinguo primum consequens; ergo res per accidens successiva produci poterit simul, concedo consequentiam, sicque multæ partes caloris possunt simul in subiectum induci: res essentialiter successiva produci poterit simul, nego: hujus enim essentia est, ut nullæ duæ illius partes sibi coexistant, sed essentialiter petit ut una producatur post aliam: sicut è contrà instans temporis, quia essentialiter petit non durare nisi per instans, produci nequit in tempore.

II. Objicies secundo: Punctum materiæ, vel quantitatis, non potest produci in spatio loci divisibili; ergo nec produci poterit in spatio temporis divisibili. Respondeo latam hic esse disparitatem, indivisibile quippe materiæ essentialiter petit non correspondere spatio loci divisibili; cùm namque sit essentia sua indivisibile extensionis, ex formalissimo suo conceptu postulat non extendi ad duas partes loci, sicut jam diximus de instanti respectu duarum partium temporis: At verò quod coexistat

res permanens indivisibilis spatio divisibili temporis nulla est repugnantia, ut apertè constat in Angelo, animâ, puncto, &c. quæ multis annis durant.

Objicies tertio: Hinc sequi actionem illam productivam Angeli, puncti, &c. fore & primam illorum productionem, & conservationem; quod tamen implicare videtur contradictionem, cùm conservatio denotet primam productionem præcessisse. Respondeo licet hæc res multum habeat de modo loquendi, actionem non dici propriè conservativam, nisi post aliquod tempus completum, seu certo aliquo instanti terminatum.

IV. Accipit ergo hæc actio denominationem conservationis solum post instans aliquod, quando jam dici potest completa in esse: usque ad illud verò dicitur prima productio, quia usque ad illud res est in primo produci; tunc autem solum dicitur completè producta; & toto tempore sequente sortitur nomen conservationis. Fortè tamen dici posset virtualiter prima productio & conservatio, cùm duabus actionibus æquivaleret, quarum una esset instantanea, & primò rem produceret, alia eam brevi aliquo tempore conservaret.

V. Thomistæ, ut descendant motum discretum Angeli, dicunt posse duo instantia sibi invicem immediatè succedere, & tempus Angelicum constari volunt ex instantibus; per instantia tamen intelligunt diversas operationes Angelorum. Sed secundum hanc explicationem posset instans Angelicum extendi ad diem, vel horam, cùm tamdiu Angelus operationem suam continuare possit: quare hæc instantia ad motum discretum Angeli explicandum parum sunt idonea: nec per ea vitant difficultatem, cùm hæc operationes correspondere debeant nostro tempori: de illis ergo quomodo, indivisibiles cùm sint, elici queant in tempore, eadem est difficultas.

VI. Imò impossibile videtur constitui tempus Angelicum ex illis operationibus intellectus, vel voluntatis: si enim alia non sit mensura motus Angelici quam illæ operationes, omnes Angelorum actiones æqualiter durarent, cùm æqualiter sint operationes Angeli: sequela autem est planè falsa; certum quippe est unum Angelum diutius in operatione aliquâ persistere, quàm alium. Tandem ergo aliquando ad durationem motus & aliarum, operationum Angelicarum explicandum ad tempus nostrum iis est recurrendum.

SECTIO SEPTIMA.

*Positne Angelus ad locum distantem
pervenire, non transeundo
per medium.*

I. SENSUS quæstionis est, an Angelus in hoc Gymnasio existens possit aliò, ad forum intermedio, nec per illud transeundo. Multorum hac in re opinio est, nullam apparere repugnantiam quomipus id, etiã naturaliter, contingat: ita Thomistæ, communiter, Cajetanus, Capreolus in 2. d. 6. q. 1. conclusionè 3. Ferrara 3. contra Gentes, cap. 102. Bannes, & alii; quos etiam sequitur Valquez hic, disp. 196. cap. 2. licet ob diversum fundamentum, quòd nimirum, cùm secundum ipsum, Angelus sit in loco, non instar aliarum rerum, sed solum

*III.
Dicitur autem
ubiatio
hujus pro-
ductivæ, et
simul prima
illius produ-
ctio, & de-
servatio.*

*IV.
Respondetur,
esse primam,
illius produ-
ctionem for-
maliter, et
servativam
virtualiter.*

*V.
Ratio motus
discretum
Angeli de-
clarandi per
diversas ope-
rationes
Angelicas.*

*VI.
Tempus An-
gelicum per
hujusmodi
operationes
explicari
nullo modo
potest.*

*I.
Status pro-
sentis quæ-
stionis.*

*Afferunt
aliqui posse
hoc fieri na-
turaliter.*